

Hallitus**AIKA** Tiistai 25.05.2021 klo 09:00 - 09:48**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 54	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 55	Bussiliikenteen tarjouskilpailun 53/2021 ratkaisu	5
§ 56	Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 53/2021 voittaneille liikennöitsijöille	8
§ 57	Länsimetron jatkeen liityntälinjastosuunnitelma	10
§ 58	Osavuosikatsaus 1/2021	16
§ 59	MAL-barometrin tulokset	18
§ 60	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	20
§ 61	Tiedoksi merkittävät asiat	21
§ 62	Muut asiat ja seuraava kokous	22

PÄÄTÖKSENTEKIJÄT			
	Rautava Risto	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Hertell Sirpa	Varapuheenjohtaja, Espoo	
	Aarnio Antti	Jäsen, Espoo	
	Erämaja Elias	Jäsen, Espoo	
	Haglund Iida	Jäsen, Helsinki	
	Kantola Tarja	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Mithiku Hanna	Jäsen, Helsinki	
	Pasanen Amanda	Jäsen, Helsinki	
	Pasterstein Dennis	Jäsen, Helsinki	
	Rehnström Kristian	Jäsen, Vantaa	
	Rokkanen Sakari	Jäsen, Vantaa	
	Sinisalo Pekka M	Jäsen, Kirkkonummi	
	Ylikahri Ville	Jäsen, Helsinki	

MUUT OSALLISTUJAT			
	Isola Samuli	Varajäsen, Kerava	
	Lindroos Kicka	Varajäsen, Sipoo	
	Tuhkunen Sanna	Varajäsen, Tuusula	
	Aarnio Tarmo	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Isotupa Juha-Pekka	Asiantuntija, Siuntio	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Penttilä Hannu	Asiantuntija, Vantaa	
	Rontu Kirsi	Asiantuntija, Kerava	
	Nykänen Mika	Toimitusjohtaja, esittelijä	
	Mäkinen Ilmari	Osastonjohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Röntynen Antti-Pekka	Hallintopäällikkö	
	Anttila Tero	Osastonjohtaja	
	Flink Mari	Osastonjohtaja	
	Heikkinen Hannu	Osastonjohtaja	
	Puntanen Sini	Osastonjohtaja	
	Laitila Johannes	Viestinnän asiantuntija	

ALLEKIRJOITUKSET

Risto Rautava
puheenjohtaja

Ilmari Mäkinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

25.5.2021

Kristian Rehnström

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 25.5.2021.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus § 54

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Ehdotus Hallitus päättää

- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi sekä
- b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Kristian Rehnströmin (varalla Elias Erämaja).

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Bussiliikenteen tarjouskilpailun 53/2021 ratkaisu

49/08.01.01.00/2021 [Bussiliikenteen tarjouskilpailu 53/2021]

Hallitus § 55

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Tero Anttila, p. 050 555 2932 ja
ryhmäpäällikkö Mika Häyrynen, p. 09 4766 4295

Johdanto

HSL:n hallitus päätti 2.3.2021 § 24 järjestää viidestä (5) kilpailukohteesta (269 – 273) koostuvan bussiliikenteen tarjouskilpailun 53/2021.

Kohteiden 269, 270, 271 ja 272 sopimuskaudet ovat seitsemän (7) vuoden mittaisia ja sopimukseen sisältyy lisäksi mahdollisuus enintään kolmen (3) vuoden jatko-optioon. Kohteen 273 liikenteestä osa käynnistyy vasta elokuussa 2023. Tästä syystä kohteen 273 sopimus on kahdeksan (8) vuoden mittainen ja sopimukseen sisältyy enintään kahden (2) vuoden jatko-optio. Optioilla voidaan sovittaa sopimusten jatkaminen linjaston ja kilpailukohteiden tuleviin muutoksiin.

Tarjouskilpailussa oli mukana yhteensä 144 bussin liikenne, johon sisältyy noin 10,4 miljoonan kilometrin liikennöinti vuositasolla.

Kilpailutetun liikenteen osuus on noin 12,0 prosenttia HSL:n tilaaman bussiliikenteen automäärästä ja 11,4 prosenttia linjakilometreistä. HSL:n järjestämässä bussiliikenteessä ajetaan tällä hetkellä vuositasolla noin 91 milj. linjakilometriä ja liikenteeseen tarvitaan arkipäivinä enimmillään noin 1 198 autoa.

Bussiliikenteen tarjouskilpailuun 53/2021 sisältyneet linjat

Kohde 269

Linjat	79	Herttoniemi – Viikki – Malmi – Siltamäki – Puistolan asema
	84	Herttoniemi – Laajasalo (Gunillantie)
	85	Herttoniemi – Jollas
	85B	Herttoniemi – Yliskylä – Jollas
	85N	Rautatientori – Herttoniemenranta – Yliskylä – Jollas
	86	Herttoniemi – Santahamina
	86N	Rautatientori – Kulosaari – Herttoniemi – Santahamina
	87N	Rautatientori – Herttoniemi – Kruunuvuorenranta
	88	Herttoniemi – Kruunuvuorenranta – Kaitalahti
	88B	Herttoniemi – Kruunuvuorenranta
	89	Herttoniemi – Yliskylä

Kohde 270

Linjat	80	Herttoniemi – Roihuvuori – Itäkeskus
	81	Kulosaari – Herttoniemi – Länsi-Herttoniemi

82	Herttoniemi – Roihuvuori – Itäkeskus
82B	Herttoniemi – Roihuvuori – Tammisalo – Itäkeskus
83	Herttoniemi – Tammisalo

Kohde 271

Linjat	52	Kuninkaantammi – Kannelmäki – Huopalahti – Munkkiniemi - Otaniemi
	53	Arabia – Oulunkylä – Maunula – Pohjois-Haaga – Pitäjänmäki – Uusmäki
	56	Kalasadama (M) – Käpylä – Metsälä – Kannelmäki
	57	Kontula (M) – Viikki – Koskela – Ruskeasuo – Munkkiniemi

Kohde 272

Linjat	212	Kamppi – Meilahti – Laajalahti – Kauniainen
	213	Kamppi – Meilahti – Suvela – Espoon keskus – Kauklahti
	213N	Kamppi – Meilahti – Laajalahti – Suvela – Espoon keskus
	502	Kallio – Meilahti – Munkkiniemi – Leppävaara

Kohde 273

Linjat	433	Martinlaakso – Petas – Kivistö
	434	Kivistö – Keimolanmäki
	443	Kivistö – Vestra
	443K	Kivistö – Luhtaanmäki – Vestra
	445	Kivistö – Reuna
	576	Tikkurila – Kivistö
	583	Aviapolis – Martinlaakso – Juvankartano – Perusmäki
	583K	Aviapolis – Martinlaakso – Juvanmalmi – Perusmäki
	584	Aviapolis – Martinlaakso – Juvankartano – Kalajärvi

Tarjousten arviointi ja vertailu

Tarjousten jättöaika päättyi 27.4.2021 klo 14.00 ja tarjoukset avattiin HSL:ssä samana päivänä. Tarjouskilpailuun osallistui kuusi (6) liikennöitsijää. Oy Pohjolan Liikenne Ab:n kohteeseen 271 jättämää tarjousta ei otettu mukaan tarjousvertailuun, koska tarjouspyynnössä asetettu päästöluokkavaatimus ei täytynyt.

Tarjoajien tarjouksissaan antamien tietojen perusteella ketään tarjoajaa ei koske hankintalainsäädännössä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Pakollisiin poissulkemisperusteisiin liittyvät todistukset ja muut selvitykset on tarkastettu valituksi tulevilta tarjoajilta, eikä poissulkemisperusteita ole havaittu. Rikosrekisteriotteet tarkistetaan ennen liikennöintisopimusten allekirjoittamista. Luettelo tarjoajista ja jätetyistä tarjouksista on liitteenä.

Tarjousvertailu suoritettiin HSL:n hallituksen hyväksymien kilpailuttamisperiaatteiden mukaisesti hyväksytyille tarjouksille. Tarjouksia on vertailtu niiden kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella. Vertailut on tehty tarjouspyynnössä esitetyn pisteytysmenetelmän mukaisesti. Ennen hintojen laskemista suoritettiin ja vahvistettiin pisteytys kaluston osalta.

Liitteissä on esitetty saatujen tarjousten määrä, tarjousten vuosikustannusvertailu, tarjousten pistevertilu sekä vaikutukset kilpailutettujen kohteiden hankintahintoihin. Tarjouskilpailuun sisältyvien kohteiden liikennöintikustannukset ovat vuositasolla noin 34,5 milj. euroa. Kilpailutetun liikennekokonaisuuden kustannukset laskevat kustannusarvioon verrattuna noin 2,7 prosenttia.

Linja-autokalusto tarjouskilpailuun sisältyneessä liikenteessä

Tarjouskilpailuun sisältyviä linjoja liikennöidään kaksiakselisilla A1- ja A2- tyyppin linja-autoilla sekä kolmiakselisilla C-tyypin linja-autoilla. Kohteissa 270, 271 ja 273 edellytettiin, että vähintään puolet talviviikon kilometreistä on ajettava sähkölinja-autoilla. Kohteen 273 osalta sähköbussivaatimus on voimassa elokuusta 2023 alkaen. Sähköbussien vaadittu osuus kilpailutetun liikenteen automäärästä on siten ollut noin 30 prosenttia (39 autoa) elokuusta 2022 alkaen ja noin 35 prosenttia (50 autoa) elokuusta 2023 alkaen. Voittaviin tarjouksiin sisältyy elokuusta 2022 alkaen 105 sähköbussia ja elokuusta 2023 alkaen 111 sähköbussia. Myöhemmin sopimuskauden aikana lisäksi 19 polttomoottorilla varustettua autoa korvataan sähköbusseilla, jolloin sopimuskauden lopussa sähköbusseja on liikenteessä 130 kappaletta (90 %) kilpailutetun liikenteen kalustosta.

Hallintosäännön 7 §:n kohdan 8 mukaan hallitus päättää hankinnoista.

Ehdotus

Hallitus päättää

a)valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 269 liikennöimään Nobina Oy:n

b)valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 270 liikennöimään Nobina Oy:n

c)valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 271 liikennöimään Nobina Oy:n

d)valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 272 liikennöimään Nobina Oy:n

e)valita tarjousten kokonaistaloudellista edullisuutta koskevan vertailun perusteella kilpailukohdetta 273 liikennöimään Tammelundin Liikenne Oy:n

f)valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään optioiden käytöstä.

Hankintaa koskeva sopimus ei synny tällä päätöksellä. Hankinnasta laaditaan kirjalliset sopimukset, jotka voidaan erityisalojen hankintalain mukaisesti tehdä ja panna täytäntöön aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun hankintapäätös on annettu tiedoksi.

Päätös tarkastetaan kokouksessa.

Käsittely

Osastonjohtaja Tero Anttila selosti asiaa kokouksessa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet

- A Luettelo tarjoajista ja jätetyistä tarjouksista (julkinen päätöksenteon jälkeen)
- B Tarjousten vuosikustannusvertailu (julkinen päätöksenteon jälkeen)
- C Tarjousten pisteet (julkinen päätöksenteon jälkeen)
- D Kustannusmuutokset (julkinen päätöksenteon jälkeen)

Yksinoikeuden myöntäminen tarjouskilpailun 53/2021 voittaneille liikennöitsijöille

49/08.01.01.00/2021 [Bussiliikenteen tarjouskilpailu 53/2021]

Hallitus § 56

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Tero Anttila, p. 050 555 2932 ja
ryhmäpäällikkö Mika Häyrynen, p. 4766 4295

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä on 21.8.2018 päättänyt, että jäsenkuntien muodostamalla alueella joukkoliikennepalvelut järjestetään EU:n palvelusopimusasetuksen (1370/2007) mukaisesti. Näin voidaan varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoaminen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Palvelusopimusasetuksessa vahvistetaan ehdot, joiden mukaisesti toimivaltaiset viranomaiset julkisen palvelun velvoitteita määrätessään tai niitä koskevia sopimuksia tehdessään korvaavat julkisen liikenteen harjoittajille aiheutuvat kustannukset ja/tai myöntävät yksinoikeuksia vastineena julkisen palvelun velvoitteiden hoitamisesta. Julkisen palvelun velvoitteella tarkoitetaan vaatimusta, jonka toimivaltainen viranomainen asettaa tai määrittelee sellaisten yleishyödyllisten julkisten henkilöliikennepalvelujen varmistamiseksi, joita liikenteenharjoittaja ei omien taloudellisten etujensa kannalta katsoen ottaisi hoitaakseen tai ei hoitaisi samassa määrin tai samoilla ehdoilla ilman korvausta.

Liikennepalvelulain (320/2017) 171 §:n mukaan toimivaltainen viranomainen voi tehdä palvelusopimusasetuksen mukaisen päätöksen yksinoikeudesta. Yksinoikeuspäätöksellä annetaan erikseen valittavalle julkisen liikenteen harjoittajalle mahdollisuus harjoittaa julkista henkilöliikennettä tietyllä reitillä tai tietyssä verkossa taikka tietyllä alueella ja suljetaan pois muut mahdolliset liikenteenharjoittajat. Päätös yksinoikeuden antamisesta julkaistaan toimivaltaisen viranomaisen internet-sivulla.

Liikennöintikohteen hankintapäätöksessä ja liikennöintisopimuksessa määritellään julkisen palvelun velvoitteiden luonne sekä sovitut korvaukset. Yksinoikeuspäätöksen tarkoituksena on suojata julkisen palvelun velvoitteiden hoitaminen liikennöintisopimuksen ja siinä määritellyn korvaustason mukaisesti sekä varmistaa sellaisten yleishyödyllisten palvelujen tarjoamisen, jotka ovat muun muassa monilukuisempia, luotettavampia, korkealaatuisempia tai edullisempia kuin palvelut, joita voitaisiin tarjota pelkästään markkinoiden ehdoilla.

Jos toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen yksinoikeuden asettamisesta, toimivaltainen viranomainen voi kieltää toiminnan, joka aiheuttaa jatkuvaa ja vakavaa haittaa yksinoikeudella suojatulle liikenteelle. Viranomainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon.

Tällä päätöksellä on tarkoitus antaa yksinoikeus tarjouskilpailun 53/2021 kohteiden 269, 270, 271, 272 ja 273 voittaneille liikenteenharjoittajille kyseisten kohteiden liikennöintiin. Yksinoikeus kattaa kohteiden liikennöinnin liikennöintisopimusten

mukaisesti toimivaltaisen viranomaisen päättämille reiteille ja aikatauluille variaatioineen, mukaan lukien hankintasäädösten määrittelemät ehdot sekä sopimuksen mukaiset muutosvarat, joiden puitteissa liikenteen tarjontaa, reittejä ja aikatauluja voidaan muuttaa. Toimivaltaisen viranomaisen järjestämän liikenteen aikataulut ja reitit variaatioineen löytyvät aikataulukausittain viranomaisen internet-sivuilta www.hsl.fi.

Hallintosäännön 7 §:n 12 kohdan mukaan sen lisäksi mitä perussopimuksessa ja laissa on säädetty, hallitus päättää liikenteen järjestämisestä palvelusopimusasetuksen mukaisesti.

Ehdotus

Hallitus päättää

a)myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 269 liikennöintiin sopimuskaudelle 15.8.2022 – 12.8.2029. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optioilla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

b)myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 270 liikennöintiin sopimuskaudelle 15.8.2022 – 12.8.2029. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optioilla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

c)myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 271 liikennöintiin sopimuskaudelle 15.8.2022 – 12.8.2029. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optioilla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

d)myöntää Nobina Oy:lle yksinoikeuden kohteen 272 liikennöintiin sopimuskaudelle 15.8.2022 – 12.8.2029. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kolmen vuoden optioilla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

e)myöntää Tammelundin Liikenne Oy:lle yksinoikeuden kohteen 273 liikennöintiin sopimuskaudelle 15.8.2022 – 11.8.2030. Kohteen liikennöintisopimusta on mahdollista jatkaa korkeintaan kahden vuoden optioilla. Mikäli sopimusta jatketaan, myös yksinoikeuden voimassaoloaika pitenee vastaavasti.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Länsimetron jatkeen liityntälinjastosuunnitelma

182/08.00.00.04/2021 [Länsimetron jatkeen linjastosuunnitelma]

Hallitus § 57

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Tero Anttila, p. 050 555 2932;
ryhmäpäällikkö Jonne Virtanen, p. 040 161 2173 ja
joukkoliikennesuunnittelija Tero Mertanen, p. 040 508 8816

Taustaa ja tavoitteet

Länsimetron ensimmäisessä vaiheessa metro valmistui Matinkylään vuonna 2017. Länsimetron ensimmäisen vaiheen liityntälinjasto otettiin käyttöön 3.1.2018 alkaen Etelä-Espoon lisäksi Kirkkonummella sekä Lauttasaassa. Vuosien 2018-2021 aikana on tehty joitakin muutoksia alkuperäiseen suunnitelmaan, mutta liikenne on kuitenkin ehtinyt vakiintua ja esimerkiksi asiakastytyväisyys on palannut entiselleen tasolle vuoden 2018 kevään pudotuksen jälkeen. Nykyisestä linjastosta saadut kokemukset ja palautteet toimivat tärkeinä lähtötietoina uuden liityntälinjaston suunnittelussa.

Länsimetron jatke Kivenlahteen valmistuu tämän hetken arvion mukaan vuonna 2023, jolloin myös uusi liityntälinjasto otetaan käyttöön. Metron jatkuminen viidellä uudella asemalla Matinkylästä Kivenlahteen mahdollistaa Etelä-Espoon kaupunkirakenteen tiivistymisen lähitulevaisuudessa ja tulee vaikuttamaan merkittävästi alueen asukkaiden liikkumiseen ja joukkoliikenneyhteyksiin. Linjastosuunnitelman tavoitteena on päivittää nykyisin Matinkylään päättyvä liityntälinjasto tilanteeseen, jossa metro liikennöi Kivenlahteen asti. Jatkossa Etelä-Espoon läntisin joukkoliikenteen solmukohta muodostuu Matinkylän sijaan Espoonlahteen. Suunnitelma pitää sisällään Kirkkonummen suunnan liityntälinjat.

Uuden linjaston rakenne Espoossa

Linjastosuunnitelmassa huomioidaan keväällä 2020 hyväksytyn Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelman vaikutukset alueen joukkoliikenneyhteyksiin. Merkittävin päätetty ja vielä toteutumaton muutos Etelä-Espoon alueelle on runkolinjojen 520 ja 530 perustaminen Espoon Matinkylän ja Vantaan Myyrmäen välille. Runkolinjojen perustamisella on vaikutuksia nykylinjastoon.

Suunnitellun linjaston roolit Espoon joukkoliikenneverkossa:

Runkolinjat

- 510 (Herttoniemi-Pasila-Meilähti-Otaniemi-Tapiola-Espoonlahti-Kivenlahti)
- 520 (Matinkylä-Suurpelto-Leppävaara-Myyrmäki-Martinlaakso)
- 530 (Matinkylä-Finnoo-Espoon keskus-Jorvi-Myyrmäki)

Tiheän vuorovälin liityntälinjat (ruuhka-aikoina vuoroväli max. 15 min)

- 111 (Matinkylä(M)-Haukilahti-Westend-Tapiola(M)-Otaniemi(M))
- 124 (Tapiola(M)-Niittykumpu(M)-Olari-Nöykkiö-Espoonlahti)
- 125 (Tapiola(M)-Niittykumpu(M)-Olari-Nöykkiö-Espoonlahti)
- 147 (Espoonlahti(M)-Laurinlahti-Soukka(M)-Ala-Soukka)
- 158 (Matinkylä(M)-Nöykkiö-Tillinmäki-Espoonlahti(M))
- 159 (Matinkylä(M)-Nöykkiö-Latokaski)
- 162 (Espoonlahti(M)-Saunalahti-Vanttila-Kauklahti)
- 165 (Espoonlahti(M)-Saunalahti-Kurttila-Kauklahti-Vantinmäki)
- 224 (Leppävaara-Kauniainen-Suna-Espoon keskus-Tuomarila)
- 531 (Tiistilä-Matinkylä(M)-Olari-Saarniraivio-Espoon keskus)
- 533 (Hyljelahti-Matinkylä(M)-Suurpelto-Kauniainen-Järvenperä)
- 542 (Soukanniemi-Soukka(M)-Espoonlahti(M)-Kivenlahti(M)-Kattilalaakso-Latokaski-Espoon keskus-Jorvi)
- 544 (Leppävaara-Kera-Suurpelto-Matinkylä-Finnoo(M)-Kaitaa(M)-Soukka(M)-Espoonlahti(M)-Kivenlahti(M))

Peruslinjat (ruuhka-aikoina 30min vuoroväli)

- 133 (Friisilä-Matinkylä(M)-Suurpelto-Henttaa)
- 145 (Espoonlahti(M)-Soukka(M)-Suvisaaristo)
- 163 (Espoonlahti(M)-Kiviruukki-Tillinmäki-Saunalahti-Kallvik)
- 166 (Lasilaakso-Kauklahti-Bassenkylä)
- 167 (Lasilaakso-Kauklahti-Järvikylä)

Metron kuormitusta ruuhka-aikoina leikkaavat linjat (liikennöinti ruuhka-aikoina, vuoroväli 20min)

- 121 (Kamppi(M)-Niittykumpu(M)-Olari)
- 121A (Kamppi(M)-Niittykumpu(M)-Olari-Latokaski)
- 164 (Kamppi(M)-Saunalahti-Kurttila)
- 164K (Kamppi(M)-Saunalahti-Tillinmäki)

Keskeisimmät muutokset linjastossa Espoossa

- Runkolinjat 520 ja 530 korvaavat nykyiset linjat 134, 136, 532
 - Lisäksi suoria vaikutuksia linjojen 224, 531 ja 544 reitteihin
- Uudet ruuhkalinjat 121(A) ja 164(K) sekä metron jatke korvaavat nykyiset ruuhka-ajan linjat 125K, 143A, 146A, 147A ja 164A
- Runkolinjan 510 reittiä jatketaan Tapiolasta Espoonlahden kautta Kivenlahteen
- Kauklahdenväylän ja Soukan suuntien liityntäyhteydet siirtyvät päättymään Espoonlahden uuteen bussiterminaaliin nykyisen Matinkylän terminaalin sijaan
- Länsimetron jatkeen myötä useat linjat tarjoavat liityntäyhteyksiä molempiin suuntiin, jolloin liityntäyhteyksien määrä metrolle linjojen vaikutusalueella tuplaantuu vuorovälin pysyessä nykyisellään (esim. linjat 124 ja 125)
- Säästöjä nykytilanteeseen verrattuna saadaan metron korvatta nykyistä bussiliikennettä sekä liityntälinjojen lyhentyessä

Kirkkonummen linjasto

Linjastosuunnittelussa on tutkittu perusteellisesti useita erilaisia linjastomalleja. Nykyisen linjaston on todettu palvelevan kattavasti ja kustannustehokkaasti keskeistä taajamavyöhykettä. Matkustajamäärät nykyisellä linjastolla olivat ennen korona-aikaa hienoisessa kasvussa, mutta tällöin matkustus oli varsin ruuhkasuuntaan painottunutta. Nykylinjastossa linjojen keskinäiset tahdistukset

eivät toteudu optimaalisesti ja keväällä 2021 avautunut Jokirinteen oppimiskeskus on aiheuttanut linjastolle aikataulutuksen- sekä kapasiteettiongelmia. Uudella linjastolla pyritään tarjoamaan nykyistä tasavälisempiä yhteyksiä keskeisimmillä yhteysväleillä sekä kohdentamaan tarjontaa vastaamaan paremmin kysyntään. Junien liikennöidessä puolen tunnin välein bussilinjaston tavoitteena on järjestää liityntäyhteydet junalle puolen tunnin vakiorymillä.

Metron liityntälinjojen osalta ratkaistavana asiana oli liityntälinjojen päätepysäkki Espoossa. Vaihtoehtoina tarkasteltiin nykyisen päätepysäkin Matinkylän lisäksi myös Espoonlahtea ja Kivenlahtea. Metron käynnistyksen jälkeen Kirkkonummen liityntälinjat tullaan liikennöimään Matinkylän terminaaliin. Ratkaisu lopullisesta päätepysäkistä tehdään metrolinjojen käynnistyttyä ja Kivenlahden metrokorttelin rakentuessa (arviolta 2024-2025).

Kirkkonummen linjaston keskeisimmät muutokset ovat ruuhka-ajan vuorotarjonnan kohdentaminen ja sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi. Linjasto on suunniteltu vastaamaan keväällä 2021 avautuneen Jokirinteen oppimiskeskuksen tuomaan matkustusmuutokseen.

Keskeisimmät muutokset linjastossa Kirkkonummella

- Joukkoliikennetarjonta keskittyy nykyistä paremmin käytetyille yhteysväleille
- Linja 172V korvataan uusilla linjoilla 904 (Kantvik-Kirkkonummen mk – Jokirinne) ja 175 (Jorvas-Masala-Matinkylä)
- Linja 174Z korvataan uudella linjalla 171Z
- Kirkkonummen sisäisten linjojen (901-911) reitit pysyvät nykyisellään
 - Lisäksi perustetaan uusi linja 904 turvaamaan Kantvikin ja Kolsarin kouluyhteyksiä

Osallisuus

Työssä on laitettu erityistä painoa osallisuuteen (ns. asukasvuorovaikutus). Länsimetron jatkeen liityntälinjastosuunnitelman osallisuutta kehitettiin yhteistyössä HSL:n Osallistamisen ja vaikuttamisen projektin kanssa. Työssä kehitettiin mm. osallistamismenetelmiä, linjaston esitystapaa sekä osallisuuden kokemusta.

Projektin pääasiallinen vuorovaikutusalusta oli blogi, johon on kirjoitettu työn etenemisestä ja pyydetty asukkailta kommentteja suunnittelun eri vaiheissa. Blogilla oli yhteensä n. 59 000 lukukertaa. Liityntälinjaston suunnittelusta on tiedotettu HSL:n omissa tiedotuskanavissa (hsl.fi, uutiskirjeet, blogi, sosiaalinen media, bussinäytöt) sekä mediatiedotteilla. Sen lisäksi alueen asukasyhdistyksiä on informoitu suunnittelun sisällöstä, liikkumiskyselystä, ja linjastoluonnoksesta. Blogissa esitelty Espoon linjastoluonnos keräsi kahden viikon aikana eri kanavissa noin 1400 kommenttia. Linjastoluonnoksesta kerättiin kommentteja aluekohtaisten kyselylomakkeiden kautta.

Lähtötietoja suunnitelmalle kerättiin alueen asukkaille järjestetyllä liikkumiskyselyllä, jolla kartoitettiin suunnittelualueella kulkevien liikkumistottumuksia. Vastaaaja pyydettiin merkitsemään kartalle koti, työ- tai opiskelupaikka sekä asiointipaikat. Kyselyssä oli myös avoin vastausmahdollisuus, johon saattoi kertoa joukkoliikenteen kehittämistarpeita. Kysely oli avoinna 3.8.–23.8.2020 ja siihen tuli yhteensä 4114 vastausta ja noin 1500 avointa vastausta.

Työn aikana järjestettiin kolme asukastyöpajaa etäyhteyksin. Jokaiseen työpajaan valittiin 8-10 osallistujaa eri puolilta Espoota. Työpajoissa keskusteltiin nykylinjastosta, metron jatkeen vaikutuksista sekä tarkennettiin liikkumiskyselyssä esille nousseiden ongelmakohtien osalta asukasymmärrystä. Työpajojen tuloksia hyödynnettiin suunnittelussa ja tulokset esiteltiin asukkaille erillisinä blogikirjoituksina.

Kirkkonummen linjaston osalta asukasvuorovaikutusta järjestettiin suunnitelmassa kahdessa eri vaiheessa, joita olivat päätepysäkkiratkaisu sekä varsinainen linjastoluonnos. Päätepysäkkiasiaan saatiin asukkailta n. 1400 kommenttia toiveiden jakautuessa tasaisesti Matinkylän ja Espoonlahden päätepysäkkiratkaisujen puolesta. Varsinainen linjastoluonnos keräsi n. 30 kommenttia. Eniten toivottiin nykyistä nopeampia yhteyksiä metrolle.

Osallisuuden vaikutukset suunnitteluratkaisuihin

Asukasymmärryksen keräämiseen ja osallisuustyöhön panostettiin työssä paljon. Useita yksittäisiä suunnitteluratkaisuja muokattiin työpajoista tai blogissa tulleiden kommenttien pohjalta. Esimerkiksi Kauklahtea palvelevien bussien reittejä ja vuorovälejä muokattiin alkuperäisestä ehdotuksesta ja linja 542 jatkettiin Soukanniemeen asti. Linjastoluonnoksesta tulleiden palautteiden sekä Espoon konsernijaostossa käytyjen keskusteluiden perusteella lopulliseen linjastoon tehtiin vielä muutos, jossa linjaa 158 jatkettiin Tillinmäestä Espoonlahteen asti.

Asukkaiden antamat vastaukset liikkumiskyselyyn antoivat suunnittelutyölle suunnan. Liikkumiskyselyssä esille nousivat mm. Meilahden ja Pasilan hankala saavutettavuus sekä tyytymättömyys Kauklahtenväylän suunnan linjastoratkaisuihin nykylinjastossa. Esille nousseiden asioiden myötä linjastosuunnitelmassa ehdotetaan merkittävää parannusta Kauklahtenväylän suunnan yhteyksiin sekä runkolinjan 510 reitin jatkamista Espoonlahden kautta Kivenlahteen. Runkolinjan jatkaminen mahdollistaa monelle vaihdottoman yhteyden Meilahden/Pasilan alueelle sekä vähentää merkittävästi nykyisin tehtäviä kahden vaihdon matkoja.

Metron kuormitusta leikkaavien linjojen osalta tarkoituksena on palvella metron jatkeen vaikutusalueen ulkopuolisia tiheästi asuttuja alueita (Olari ja Saunalahti). Tällöin saadaan aito leikkaava vaikutus metron kuormitukseen ja pystytään tarjoamaan vaihdottomia yhteyksiä Helsinkiin myös metrokäytävän ulkopuolelta. Kerätyn asukasymmärryksen myötä päädyttiin ratkaisuun, jossa nämä linjat haaroitetaan ja siten mahdollistetaan entistä useammalle vaihdoton yhteys Kamppiin.

Tunnistetut ongelmakohtat

Suunnitelman yhteydessä tunnistettiin kaksi laajemmin esille nousutta ongelmakohtakokonaisuutta, johon suunnitteluratkaisuille ei pystytty vastaamaan. Suunnitelmassa esitetyt yhteydet Latokaskeen saivat jonkin verran kiitosta, mutta pääasiassa palaute esitetyistä yhteyksistä oli negatiivista. Eniten negatiivista palautetta aiheutti Matinkylän liityntäyhteyden siirtyminen muutaman minuutin hitaammalle reitille, joka osaltaan mahdollistaa nykyisen vuorovälin säilyttämisen laajemman palvelualueen myötä. Suunnitelmassa Latokaskesta on huomattavan tiheät ja monipuoliset yhteydet eri puolelle Espoota ja linjan 121A myötä jatkossa myös vaihdottomasti Helsinkiin.

Toinen negatiivista palautetta kerännyt aihealue oli vaihdottomien bussiyhteyksien Kamppiin poistuminen Espoonlahden ja Soukan alueilta.

Nykyisessä linjastossa alueelta on ruuhka-aikoina bussiyhteys Kamppiin linjoilla 143A, 146A ja 147A. Jatkossa metron jatke tarjoaa alueelta tiheät yhteydet laajoilla liikennöintiajoilla. Metron kuormitusta leikkaavat linjat on suunniteltu Länsiväylän pohjoispuolisilta alueilta, jonka myötä entistä useammalle voidaan tarjota vaihdoton yhteys Helsinkiin asti. Espoonlahden ruuhkalinjat olisivat metron kanssa päällekkäistä liikennettä ja niiden säilyttämisellä olisi merkittävät negatiiviset vaikutukset muun linjaston palvelutasoon käytettävissä olevat resurssit huomioiden.

Kaikkiin eniten kommentteja ja palautteita saaneisiin aiheisiin vastattiin blogissa perustellen, miksi ongelmakohtia ei voida korjata ehdotetuilla tavoilla.

Liikennöintikustannukset

Metron jatke lisää metron operointikustannuksia noin 2,5 miljoonaa euroa vuositasolla. Linjastosuunnitelman lähtökohtana oli suunnitella linjasto ilman kokonaisoperointikustannusten lisäystä tarkoittaen, että bussiliikenteen puolelta haetaan saman suuruista säästöä. Säästöjä nykytilanteeseen verrattuna saadaan metron korvassa nykyistä bussiliikennettä sekä liityntälinjojen lyhentyessä. Bussiliikenteen operointikustannukset nykyliikenteeseen verrattuna ovat suunnitelmassa n. 2,5 miljoonaa euroa pienemmät vuositasolla sisältäen Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien linjastosuunnitelman Espoota koskevat muutokset.

Todelliset kuntakohtaiset kustannukset määräytyvät toteutuneiden matkustajamääräosuuksien myötä niin bussilinjojen kuin metronkin osalta. Metron jatke lisää huomattavasti myös joukkoliikenteen infrakustannuksia tulevina vuosina.

Vaikutukset

Metron jatke ja sen viisi uutta asemaa keskeisillä sijainneilla tuovat Suur-Espoonlahden alueelle merkittävän parannuksen joukkoliikenteen palvelutasoon.

Metron jatke tarjoaa tiheän vuorovälin ja laajat liikennöintiajat kaikille viikonpäiville. Alueen liikkumista täydennetään metron liityntälinjoilla sekä Espoon aluekeskusten välisillä poikittaisilla yhteyksillä. Linjastosuunnitelman myötä Etelä-Espoon läntisin joukkoliikenteen solmukohta muodostuu Matinkylän sijaan Espoonlahteen.

Solmukohdan siirtymisen myötä Espoonlahden saavutettavuus paranee nykyisestä, mutta samalla tämä vaikuttaa negatiivisesti Matinkylän saavutettavuuteen alueilta, joissa liityntäyhteydet suuntautuvat jatkossa Espoonlahteen. Jatkossa vaihdoton yhteys Helsingin keskustaan on entistä useammalla, kun metron kuormitusta leikkaavat linjat palvelevat laajoa alueita Länsiväylän pohjoispuolella.

Suunnitelmassa on kiinnitetty erityistä huomiota Espoon aluekeskusten välisiin yhteyksiin. Suunnitelman runkolinjat 510, 520 ja 530 parantavat bussiyhteyksiä metrokäytävällä sekä etenkin metron ja rantaradan välillä. Runkolinjat 520 ja 530 tarjoavat tiheät yhteydet Matinkylästä Espoon keskuksen sekä Leppävaaran suuntiin, ja runkolinjan 510 jatkamisen myötä Meilahden ja Pasilan saavutettavuus paranee merkittävästi. Kauklahdenväylän suunnan palveluun esitetään merkittäviä parannuksia lisäämällä alueelle palvelua ja nopeuttamalla tulevilta Espoonlahden ja Kivenlahden metroasemilta yhteyksiä Kauklahden juna-asemalle. Metron jatke sekä esitettävä

liityntälinjastosuunnitelma parantavat asuinalueiden yhteyksiä Espoon paikallis- ja kaupunkikeskuksiin.

Kirkkonummen osalta linjastomuutokset ovat kokonaisuudessaan pieniä eikä merkittäviä vaikutuksia ole. Kirkkonummen linjaston keskeisimmät muutokset ovat ruuhka-ajan vuorotarjonnan kohdentaminen ja sopeuttaminen kysyntää vastaavaksi.

Linjasto on suunniteltu vastaamaan keväällä 2021 avautuneen Jokirinteen oppimiskeskuksen tuomaan matkustusmuutokseen. Linjastosuunnitelmalla varaudutaan linjaston kilpailuttamiseen syksyllä 2021.

Kuntien osallistuminen

Linjastosuunnitelman ovat toteuttaneet Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan ja HSL:n edustajista koostuneet ohjausryhmä sekä projektiryhmä. Linjastosuunnitelmaa on esitelty Espoon konsernijaostolle neljä kertaa (26.10.2020, 23.11.2020, 8.2.2021 ja 19.4.2021). Linjastosuunnitelmaa on esitelty Kirkkonummen kunnanhallitukselle kahdesti (21.12.2020 ja 26.4.2021). Espoon konsernijaosto sekä Kirkkonummen kunnanhallitus ovat molemmat antaneet lausuntonsa suunnitelmasta HSL:lle.

Linjaston käyttöönotto

Linjastosuunnitelma otetaan käyttöön metron valmistuttua liikenteellisesti sopivassa ajankohdassa. Länsimetron jatkeen arvioitu valmistumisaika on vuonna 2023. Runkolinjat 520 ja 530 perustetaan elokuusta 2023 alkaen, jolloin suunnitelman käyttöönotossa tulee varautua vaiheistukseen, mikäli metroliikenne Kivenlahteen voidaan aloittaa ennen tätä.

Hallintosäännön 7 §:n 9 kohdan mukaan hallitus päättää toimialueensa joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta bussi-, juna-, lautta-, raitio- ja metrolinjoilla.

Ehdotus	Hallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan Etelä-Espoon ja Kirkkonummen liityntälinjastosuunnitelman ohjeellisena noudatettavaksi.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Länsimetron jatkeen liityntälinjastosuunnitelmaluonnos

Osavuosisikatsaus 1/2021

390/02.02.00.00/2020 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2021-2023]

Hallitus § 58

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Ilmari Mäkinen, p. 050 364 8772 ja
talouspäällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 7546

Vuoden 2021 ensimmäinen osavuosisikatsaus perustuu talouslukujen osalta pääosin neljän kuukauden toteutumatietoihin. Osavuosisikatsaus sisältää vuositason ennusteen, johon sisältyy tässä vaiheessa vuotta suurta epävarmuutta. Koronapandemian aiheuttaman kriisin ja sitä seuranneiden rajoitustoimien vaikutuksia matkustajamäärien kehitykseen ja lipputuloihin vuositasolla on vielä tässä vaiheessa haasteellista arvioida.

Osavuosisikatsauksen tulosennuste perustuu skenaarioon, jonka mukaan joukkoliikenteen käyttö ja sen seurauksena lipputulojen kertyminen alkaa asteittain lisääntyä ja lipputulot jäisivät koko vuoden tasolla noin 40 % normaalitilannetta alemmalle tasolle (vrt. 2019). Mikäli joukkoliikenteen käytön palautuminen on hitaampaa tai matkustaminen vähenee uudelleen esim. uusien rajoitusten johdosta, voi HSL:n tulos olla tämän osavuosisikatsauksen ennustetta huomattavastikin heikompi.

Toimintatuotot

Osavuosisikatsausennusteessa toimintatuottojen arvioidaan olevan vuositasolla 701,6 milj. euroa eli 38,3 milj. euroa (5,8 %) talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintatuottoihin sisältyviä lipputuloja arvioidaan kertyvän 224,8 milj. euroa eli 30,3 milj. euroa (11,9 %) talousarviossa ennakoitua vähemmän. Matkustajamäärien ennustetaan jäävän 211,2 milj. nousuun. Tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan yhteensä 79,6 milj. euroa, 68,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Talousarviossa ei oltu huomioitu valtion vuoden 2020 seitsemänneistä lisätalousarviosta jaettavaa koronatukea, jota Traficomien toukokuussa 2021 tekemän päätöksen mukaan myönnetään HSL:lle 69,3 milj. euroa.

Toimintakulut

Toimintakulujen arvioidaan jäävän 719,9 milj. euroon ja alittavan talousarvion 4,7 milj. eurolla (0,7 %). Joukkoliikenteen operointikustannukset jäävät ennusteen mukaan talousarviosta 2,5 milj. euroa (0,5 %). Suurin yksittäinen tekijä on raitioliikenteen operointikustannukset, jotka alittanevat talousarvion noin 1,2 milj. eurolla, mikä aiheutuu mm. kesä-syysliikenteen muutoksista syntyvistä säästöistä. Bussiliikenteen korvaukset alittavat talousarvion ennusteen mukaan 1,1 milj. eurolla (0,3 %). Bussiliikenteessä tavoitteena on talousarvion mukaiset säästöt, mutta kustannustason nousu toisaalta kasvattaa kustannuksia. Junaliikenteen kustannusten arvioidaan puolestaan ylittävän talousarvion 0,9 milj. eurolla. Junaliikenteessä arvioidun ylityksen syynä on pääosin joidenkin uuteen sopimukseen liittyvien kertakorvauserien jaksotus. Metro- ja lauttaliikenteen kustannukset alittanevat

talousarvion yhteensä 1,1 milj. eurolla (2,4 %). Metron pääomakustannukset jäävät talousarviosta. Sammalvuoren varikosta maksettavat korvaukset toteutuvat talousarviossa arvioitua myöhäisemmällä aikataululla. Joukkoliikenneinfran käyttökorvaukset toteutuvat ennusteen mukaan talousarvion mukaisena ollen yhteensä 140,7 milj. euroa.

Investoinnit

Investointimenojen arvioidaan jäävän 3,0 milj. euroa (17,1 %) alle talousarvion ja olevan noin 14,4 milj. euroa. Talousarviossa investointeihin sisällytetty JUKI-käynnistämiskorvaus (1,7 milj. euroa) on toteutunut käyttömenona. Joitakin laiteinvestointeja on siirtymässä tuleville vuosille. Investointien poistojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisena ja olevan noin 17,7 milj. euroa.

Edellä mainituista syistä johtuen tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 36,0 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarviossa oli varauduttu 79,1 milj. euron alijäämään. Talousarviossa arvioitua tulosta parempi tulos aiheutuu valtion koronatuesta, jota ei oltu talousarviossa kohdistettu vuodelle 2021. Jäsenkunnilla oli tilinpäätöksessä 2020 kertyneitä alijäämiä yhteensä 2,0 milj. euroa eli ennustettua alijäämää ei voida kattaa edellisten vuosien ylijäämillä. Tuleviin vuosiin jää ennusteen mukaan katettavaa alijäämää yhteensä 38,0 milj. euroa.

Ensimmäisen osavuosikatsauksen perusteella talousarviomuutoksia yhtymäkokouksen päättämiin sitoviin eriin ei toistaiseksi tarvitse tehdä. Sitovia määrärahoja talousarviossa ovat toimintakulut ja investointimenot ja sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Talousarviomuutoksen tarvetta tarkastellaan uudestaan seuraavan osavuosikatsauksen yhteydessä syyskuussa.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä osavuosikatsauksen 1/2021 tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi yhtymäkokoukselle.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liite	Osavuosikatsaus 1/2021

MAL-barometrin tulokset

619/02.08.00/2020 [MAL-Barometri 2021]

Hallitus § 59

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelijat Osastonjohtaja Sini Puntanen, 040 501 3362;
ryhmäpäällikkö Marko Vihervuori, 040 767 2208 ja
liikennetutkija Elina Brandt, 040 504 2930

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen Seutubarometrin 2021 (ns. MAL-barometri) tulokset ovat valmistuneet. Barometrissa selvitettiin asukkaiden näkemyksiä ja mielipiteitä asumisesta ja liikenteestä sekä niiden kehittämistä. Myös koronaepidemian vaikutuksista asumistoiveisiin, liikkumiseen ja etätöihin kysyttiin. Tutkimus kattaa koko Helsingin seudun 15 kuntaa. Edelliset barometrit tehtiin vuosina 2017 ja 2018.

Asukkaiden mielestä tärkeimmät asuinalueen viihtyisyyttä lisäävät tekijät ovat luonnonläheisyys, kävelyetäisyydellä sijaitsevat lähipalvelut sekä lähellä oleva joukkoliikenteen pysäkki tai asema. Epäviihtyisyyttä puolestaan aiheuttavat palvelujen puute sekä sosiaalisten häiriöiden aiheuttama rauhattomuus ja turvattomuus. Myös huonot joukkoliikenneyhteydet, pysäköintipaikkojen puute sekä liikenteen melu vähentävät suhteellisen usein viihtyisyyttä.

Barometrissa kysyttiin, pitäisikö vastaajan mielestä asuinkunnassa panostaa eri liikennemuotoihin nykyistä enemmän vai vähemmän. Eniten lisäpanostuksia halutaan joukkoliikenteeseen ja pyöräilyyn ja vähiten autoliikenteeseen: 54 % asukkaista toivoo enemmän panostusta joukkoliikenteeseen, 49 % pyöräliikenteeseen, 41 % kävelyyn ja 21 % autoliikenteeseen. Joukkoliikenteeseen enemmän panostuksia haluavien osuus on laskenut edellisistä barometreista. Koronaepidemia on mahdollisesti vaikuttanut tähän. Myös halukkuus panostaa autoliikenteeseen on vähentynyt. Pyöräliikenteen ja kävelyn kohdalla mielipiteet ovat suurin piirtein ennallaan.

50 % asukkaista on sitä mieltä, että henkilöautoliikenteen kasvua pitää hillitä. Aikaisempaa harvempi asukas on tätä mieltä. Tiemaksujen käyttöönottoa kannattaa 17 % ja vastustaa 58 % asukkaista. Kannatus ja vastustus ovat samalla tasolla kuin edellisissä barometreissa.

Barometrissa kysyttiin eri kulkutapojen käytön tiheyttä ennen koronaepidemiaa ja nykyisin. Jalankulku ja henkilöauto olivat suosituimmat kulkutavat sekä ennen koronaa että nykyisin. Asukkaiden joukkoliikenteen käyttö on vähentynyt selvästi. Muiden kulkutapojen käytössä tapahtuneet muutokset ovat suhteellisen vähäisiä. Viidennes asukkaista arvioi liikkumistapojensa muuttuvan pysyvästi. Viidenneksellä asukkaista asumistoiveet tai -tarpeet ovat muuttuneet koronaepidemian vuoksi. Muuttoaiheet Helsingin seudun sisällä tai seudun ulkopuolelle koronan vuoksi eivät ole kovin yleisiä, mutta niitä esiintyy.

Etätöitä haluttaisiin tehdä koronaepidemian jälkeen selvästi enemmän kuin ennen epidemiaa, mutta vähemmän kuin nyt epidemian aikana. Etätö 2–3 päivänä viikossa

olisi epidemian jälkeen suosittua. Huomattavalle osalle, noin puolelle, seudun 15 vuotta täyttäneistä asukkaista etätyö ei kuitenkaan ole relevantti kysymys (ei ole työelämässä, etätyö ei ole mahdollista tai sitä ei halua tehdä).

Kaikkiaan barometrin tulosten perusteella piirtyy kuva, että seudun asukkaat toivovat ja arvostavat luonnonläheisyyttä, lähipalveluja, joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehittämistä, miellyttävää kävely-ympäristöä, liikenteen päästöjen vähentämistä ja liikenneturvallisuuden parantamista.

Seutubarometri toteutettiin posti- ja nettikyselyn yhdistelmänä 11.1.–16.3.2021. Tutkimukseen poimittiin väestökisteristä satunnaisesti 11 500 seudun 15 vuotta täyttäneitä asukasta, joista 3 690 vastasi kyselyyn (vastausaste 32 %). Tiedonkeruun toteutti Taloustutkimus Oy. Aineiston syventäviä analyyseja jatketaan.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä MAL-barometrin tulokset tiedoksi.
Käsittely	Osastonjohtaja Sini Puntanen selosti asiaa kokouksessa.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus § 60

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja osastonjohtajien viranhaltijapäätökset ajalta 23.4.–12.5.2021.

Päätösluettelo on liitteenä.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo 23.4.–12.5.2021

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus § 61

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- lausunto valtioneuvoston selonteosta valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032;
- lausunto Jorvin asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 630205;
- lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta;
- lausunto Tapanilan asemaseudun eteläosan asemakaavan muutosehdotuksesta;

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien valtionavustuspäätös suurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tuesta 2021;
- Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta;

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet HSL:n lausunto valtioneuvoston selonteosta valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021-2032 (Dnro 163/2021)

HSL:n lausunto Jorvin asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 630205 (Dnro 134/2021)

HSL:n lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi tartuntatautilain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (Dnro 609/2020)

HSL:n lausunto Tapanilan asemaseudun eteläosan asemakaavan muutosehdotuksesta (Dnro 142/2021)

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien valtionavustuspäätös suurten kaupunkiseutujen julkisen henkilöliikenteen tuesta 2021 (Dnro 197/2021)

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi sähköisten tietullijärjestelmien yhteentoimivuudesta (Dnro 191/2021)

Muut asiat ja seuraava kokous

Hallitus § 62

Esittelijä Toimitusjohtaja Mika Nykänen
Valmistelija Hallintopäällikkö Antti-Pekka Röntynen p. 040 827 1158

Ehdotus Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 15.6.2021 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisenä.

Seuraavat iltakoulut ovat keskiviikkona 26.5.2021 ja 9.6.2021 klo 16.30 alkaen. Iltakoulut pidetään sähköisesti.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 54, § 58, § 59, § 60, § 61, § 62

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 55

Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuisista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Päätöksiin voi hakea muutosta joko tekemällä hankintaoikaisuvaatimuksen tai valituksen markkinaoikeudelle tai molemmat.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla (hankintalaki 163 §).

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaanitodistukseen merkittynä aikana.

Ohje hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisestä

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen.

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisuvaatimus toimitetaan hankintayksikölle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu asianosainen voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee (hankintalaki 146 § 2 mom.):

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta

muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden aukioloajan päättymistä.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Valituskirjelmässä, joka on osoitettava markkinaoikeudelle, on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
3. valittajan nimi ja yhteystiedot
4. jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja yhteystiedot
5. postiosoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää (hankintalaki 146 § 3 mom.).

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on omakätisesti allekirjoitettava valituskirjelämä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
2. selvitys valituksen kohteena olevan päätöksen tiedoksisaantitavasta ja -päivästä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

4. asiamiehen on liitettävä valtakirja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:n mukaisesti.

Valitus on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeudelle:

Markkinaoikeus

Sähköposti: [markkinaoikeus\(at\)oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus(at)oikeus.fi)

Käyntiosoite Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki.

Puhelin: 029 56 43300,

Faksinumero: 029 56 43314,

Asiakaspalvelun aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen asiakaspalvelun aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla markkinaoikeus perii muutoksenhakijalta oikeudenkäyntimaksua 2 050 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 140 euroa. Jos asia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiassa ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä, on oikeudenkäyntimaksu kuitenkin 510 euroa.

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön edellä mainittuun osoitteeseen.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 56

Oikaisuvaatimusohje liikennepalvelulain nojalla tehtyyn päätökseen

Tähän päätökseen saa vaatia oikaisua liikennepalvelulain (laki liikenteen palveluista 320/2017) VI osan 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisesti siten kuin hallintolaissa säädetään.

Päätökseen tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (hallintolaki 49 b § 1 mom.). Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Viranomaisen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaisille tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti,
- seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 57

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettamisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla,
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettamisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta,
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin,
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: [hsl\(at\)hsl.fi](mailto:hsl(at)hsl.fi)
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.